

Na osnovu člana 15. stav 2. Zakona o veterinarstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 3. sjednici održanoj 7. marta 2012. godine, donijelo je

**PRAVILNIK  
O PROVOĐENJU MJERA KONTROLE, PRAĆENJA, NADZORA I OGRANIČENJA KRETANJA  
ŽIVOTINJA PRIJEMČIVIH NA BOLEST PLAVOG JEZIKA**

**Član 1.**

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se mjere za kontrolu, praćenje, nadzor i ograničenje kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika u i z zona ograničenja.
- (2) Ovaj Pravilnik se primjenjuje na životinje koje su određene članom 2. tačka c) Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika ("Službeni glasnik BiH", broj 38/10).

**Član 2.**

(Definicije)

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se definicije iz člana 2. Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika, kao i sljedeće definicije:

- a) "slučaj bolesti plavog jezika" podrazumijeva životinju koja ispunjava jedan od uslova iz ove tačke, s tim da niz epidemioloških podataka mora ukazivati na to da su klinički znaci ili nalazi laboratorijskih testiranja koji ukazuju na zarazu bolešću plavog jezika posljedica kruženja virusa u objektu u kojem se životinja drži, a ne posljedica uvođenja vakciniranih ili seropozitivnih životinja iz zona ograničenja:
  - 1) životinja pokazuje kliničke znakove u skladu s prisustvom bolesti plavog jezika;
  - 2) to je sentinel životinja koja je pokazala negativne serološke nalaze kod prethodnog testiranja i od tog testa se serološki promijenila od negativne na pozitivnu na antitijela barem jednog serotipa bolesti plavog jezika;
  - 3) životinja iz koje je izoliran virus bolesti plavog jezika i identificiran kao takav;
  - 4) životinja koja je pokazala pozitivnu reakciju na serološki test za bolest plavog jezika ili u kojoj je identificiran virusni antigen ili virusna ribonukleinska kiselina (RNK) specifična za jedan ili više serotipova bolesti plavog jezika.
- b) "izbijanje bolesti plavog jezika" znači izbijanje te bolesti kako je definirano u članu 2. Odluke o zaraznim bolestima životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03);
- c) "primarno izbijanje bolesti plavog jezika" znači izbijanje kako je definirano u članu 2. Odluke o zaraznim bolestima životinja, uzimajući u obzir da je slučaj bolesti plavog jezika primarno izbijanje u sljedećim slučajevima:
  - 1) ukoliko nije epidemiološki povezano s prethodnim izbijanjem; ili
  - 2) podrazumijeva demarkaciju zone ograničenja ili promjenu u postojećoj zoni ograničenja kako je navedeno u članu 6. ovog Pravilnika;
- d) "zona ograničenja" je zona koja se sastoji od zaraženog i od ugroženog područja koja su utvrđena u skladu s članom 8., stav (1) Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika;
- e) "sezonski slobodna zona od bolesti plavog jezika" je epidemiološki značajno geografsko područje za koje, u određenom dijelu godine, nadzor nije prikazao dokaze prijenosa virusa bolesti plavog jezika ili odraslih *Culicoidesa* prijenosnika bolesti plavog jezika;
- f) "tranzit" znači kretanje životinja:
  - 1) iz ili kroz zonu ograničenja;
  - 2) iz zone ograničenja kroz zonu koja nije zona ograničenja natrag u istu tu zonu ograničenja; ili
  - 3) iz zone ograničenja kroz zonu koja nije zona ograničenja u drugu zonu ograničenja.

**Član 3.**

(Prijavljivanje bolesti plavog jezika)

Bolest plavog jezika se prijavljuje u skladu s Odlukom o zaraznim bolestima životinja.

**Član 4.**

(Programi praćenja i nadzora bolesti plavog jezika)

Programi kontrole bolesti plavog jezika provode se u skladu s minimalnim zahtjevima definiranim u Prilogu I. ovog Pravilnika i moraju se provoditi:

- a) u zonama ograničenja;
- b) izvan zona ograničenja.

**Član 5.**

(Epidemiološki podaci)

- (1) Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured) prikuplja podatke o bolesti plavog jezika sakupljene tokom provođenja programa praćenja i/ili nadzora bolesti plavog jezika od nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) koji Uredu dostavljaju sljedeće:
  - a) mjesečni izvještaj najkasnije mjesec dana po završetku mjeseca za koji se piše izvještaj i koji sadrži bar:
    - 1) podatke o sentinel životinjama iz programa praćenja bolesti plavog jezika uspostavljenih u zonama ograničenja;
    - 2) entomološke podatke iz programa praćenja bolesti plavog jezika uspostavljenim u zonama ograničenja;
  - b) privremeni izvještaj koji obuhvata prvih šest mjeseci kalendarske godine i koji se sastavlja najkasnije do 31. jula i koji sadrži barem:
    - 1) podatke o programima nadzora bolesti plavog jezika uspostavljenim izvan zona ograničenja;
    - 2) podatke o vakciniranju iz zona ograničenja;
  - c) godišnji izvještaj koji se sastavlja najkasnije do 30. aprila sljedeće godine i sadrži podatke koji su navedeni u tački b) alinejama 1) i 2) ovog stava za prethodnu godinu.
- (2) Podaci koji se trebaju navesti u izvještaju su definirani u Prilogu II. ovog Pravilnika.

**Član 6.**

(Zone ograničenja)

- 1) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta sastavlja i ažurira popis zona ograničenja i stavlja ga na raspolaganje svim zainteresiranim državama i javnosti.
- 2) Ured na svojoj internet stranici objavljuje, samo u svrhu informiranja, ažurirani popis zona ograničenja.

**Član 7.**

(Uslovi za kretanje unutar iste zone ograničenja)

- (1) Nadležni veterinarski inspektor dopušta kretanje životinja unutar iste zone ograničenja u kojoj kruži isti serotip ili serotipovi virusa bolesti plavog jezika pod uslovom da životinje koje se trebaju premještati na dan prijevoza ne pokazuju nikakve kliničke znakove bolesti plavog jezika.
- (2) Međutim, kretanje životinja iz zaraženog u ugroženo područje može se dopustiti samo ukoliko:
  - a) životinje ispunjavaju uslove definirane u Prilogu III. ovog Pravilnika; ili
  - b) životinje ispunjavaju bilo koje druge odgovarajuće garancije u pogledu zdravlja životinja zasnovane na pozitivnom ishodu procjene rizika mjera protiv širenja virusa bolesti plavog jezika i zaštite od napada prijenosnika, što zahtijeva nadležni veterinarski inspektor mjesta porijekla i odobrava nadležni veterinarski inspektor odredišta, prije premještanja takvih životinja;
  - c) su životinje namijenjene klanju.
- (3) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta može, na osnovu ishoda procjene rizika, koji mora uzeti u obzir dovoljno epidemioloških podataka koji se dobiju nakon provođenja nadzora u skladu s tačkom 1.1.2.1 ili 1.1.2.2 Priloga I. ovog Pravilnika, demarkirati dio zaraženog područja kao "zona ograničenja sa vakcinacijom i bez kruženja virusa bolesti plavog jezika jednog određenog serotipa ili serotipova" (nisko-rizična oblast), te moraju ispuniti sljedeće uslove:
  - a) vakcinacija se obavlja u tom dijelu zaraženog područja za jedan specifični serotip ili serotipove virusa bolesti plavog jezika;
  - b) ne postoji kruženje virusa bolesti plavog jezika u tom dijelu zaraženog područja za taj specifični serotip ili serotipove bolesti plavog jezika.
- (4) Kretanje životinja unutar iste zone ograničenja iz oblasti gdje isti serotip ili serotipovi virusa bolesti plavog jezika kruže u dio iste zone ograničenja demarkirane kao "nisko-rizična oblast" se može dozvoliti samo ako:
  - (a) životinje ispunjavaju uslove definirane u Prilogu III. ovog Pravilnika; ili
  - (b) životinje ispunjavaju bilo koje druge odgovarajuće garancije u pogledu zdravlja životinja zasnovane na pozitivnom ishodu procjene rizika mjera protiv širenja virusa bolesti plavog jezika i zaštite od

## **"Službeni glasnik BiH", broj: 32/12**

napada prijenosnika, što zahtijeva nadležni veterinarski inspektor mjesta porijekla i odobrava nadležni veterinarski inspektor odredišta, prije premještanja takvih životinja; ili

c) su životinje namijenjene klanju.

- (5) Za životinje navedene u st. (1), (2) i (3) ovog člana, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu ("Službeni glasnik BiH", br. 33/03, 14/04, i 35/05) popunjava se sljedećim tekstom: "Životinje u skladu sa.... (članom 7. stav (1) ili članom 7. stav (2), tačka a) ili članom 7. stav (2) tačka b) ili članom 7. stav (2), tačka c), *naznačiti odgovarajuće*) Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

### **Član 8.**

(Uslovi za izuzimanje od zabrane izlaska)

- (1) Kretanje životinja, njihovog sjemena, jajnih ćelija i zametaka, iz objekta ili centra za prikupljanje sjemena ili centra za skladištenje sjemena smještenog u zoni ograničenja u drugi objekt ili centar za prikupljanje sjemena ili centar za skladištenje sjemena izuzima se od zabrane izlaska uspostavljene u skladu s članom 9., stav (2), i članom 10. Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika pod uslovom da životinje, njihovo sjeme, jajne ćelije i zamci ispunjavaju:
- a) uslove definirane u Prilogu III. ovog Pravilnika; ili
  - b) bilo koje druge odgovarajuće garancije u pogledu zdravlja životinja zasnovane na pozitivnom ishodu procjene rizika mjera protiv širenja virusa bolesti plavog jezika i zaštite od napada prijenosnika, što zahtijeva nadležni veterinarski inspektor mjesta porijekla i odobrava nadležni veterinarski inspektor odredišta, prije premještanja takvih životinja.
- (2) Pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora odredišta se određuje postupak usmjeravanja kako bi se osiguralo da se životinje, njihovo sjeme, jajne ćelije i zamci premješteni u skladu s uslovima definiranim u stavu (1) tačka b) ovog člana nakon toga ne izvoze osim ukoliko životinje ne ispunjavaju uslove definirane u stavu (1) tačka a) ovog člana.
- (3) Kretanje životinja iz objekta smještenog u zoni ograničenja radi neposrednog klanja izuzima se od zabrane izlaska uspostavljene na osnovu člana 9. stav (2) i člana 10. Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika pod uslovom da:
- a) u objektu porijekla barem 30 dana prije datuma slanja nije zabilježen nijedan slučaj bolesti plavog jezika;
  - b) se životinje prevoze:
    - 1) pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora do odredišne klaonice, gdje u roku od 24 sata po dolasku moraju biti zaklane, i
    - 2) direktno, osim ako u kontrolnoj stanici smještenoj u istoj zoni ograničenja nije određeno vrijeme za odmor predviđeno Pravilnikom o zaštiti životinja tokom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka ("Službeni glasnik BiH", broj 57/10).
  - c) nadležni veterinarski inspektor u mjestu slanja, najmanje 48 sati prije utovara životinja, izvještava nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu odredišta o predviđenom kretanju životinja.
- (4) Bez obzira na stav (3) tačka b) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor odredišta može, na osnovu procjene rizika, tražiti da nadležni veterinarski inspektor porijekla ustanovi postupak usmjeravanja za prijevoz životinja koje se u njemu spominju, prema imenovanim klaonicama. Bilo koje imenovane klaonice se identificiraju na osnovu procjene rizika koja u obzir uzima kriterije navedene u Prilogu IV. ovog Pravilnika.
- (5) Kretanje životinja koje nije odobreno u skladu sa stavom (1) ovog člana, iz objekta smještenog direktno u zoni ograničenja do izlaznog mjesta, za izvoz u treću zemlju, se izuzima od zabrane izlaska u skladu s članom 9. stav (1) i članom 10. Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika pod uslovom da:
- a) nijedan slučaj bolesti plavog jezika nije zabilježen u objektu porijekla najmanje 30 dana prije dana slanja;
  - b) se životinje transportuju do izlaznog mjesta:
    - 1) pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora, i
    - 2) direktno, osim ako u kontrolnoj stanici smještenoj u istoj zoni ograničenja nije određeno vrijeme za odmor predviđeno Pravilnikom o zaštiti životinja tokom prijevoza i sa prijevozom povezanih postupaka.

### **Član 9.**

(Daljnji uslovi za tranzit životinja)

- (1) Nadležni veterinarski inspektor dopušta tranzit životinja pod uslovom da:
- a) životinje iz zone ograničenja koje se premještauju kroz područja izvan zone ograničenja i sredstva u kojima se prevoze budu tretirani odobrenim insekticidima i/ili repelentima nakon primjerenog čišćenja i dezinfekcije na mjestu utovara i u svakom slučaju prije napuštanja zone ograničenja;

**"Službeni glasnik BiH", broj: 32/12**

- b) životinje koje se premještaju iz područja izvan zone ograničenja kroz zonu ograničenja i sredstva u kojima se prevoze budu tretirani odobrenim insekticidima i/ili repelentima nakon primjerenog čišćenja i dezinfekcije na mjestu utovara i u svakom slučaju prije ulaska u zonu ograničenja;
  - c) kada je za vrijeme kretanja životinja kroz zonu ograničenja u kontrolnoj stanici predviđen period za odmor duži od jednog dana, životinje se štite od napada prijenosnika time što se smještaju u objekat otporan na prijenosnike.
- (2) Stav (1) ovog člana se ne primjenjuje ako se tranzit odvija:
- a) isključivo iz ili kroz epidemiološki značajne geografske oblasti zone ograničenja za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika definiranog u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika,
  - ili b) iz ili kroz dijelove zone ograničenja demarkirane kao "nisko-rizična oblast" u skladu s članom 7., stav (3) ovog Pravilnika.
- (3) Tamo gdje životinje ispunjavaju bar jedan od uslova definiranih u tač. 5., 6. i 7. Dijela A., Priloga III. ovog Pravilnika, tretman životinja naveden u stavu (1) tač. a) i b) ovog člana i zaštita životinja navedena u stavu (1) tačka b) ovog člana se ne primjenjuju.
- (4) Za životinje navedene u stavu (1) ovog člana, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:
- "Tretman msekticidom/repelentom...(navesti *ime proizvoda*)...na dan (*navesti datum*) u skladu s Pravilnikom o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

Član 10.

(Prilozi)

Prilozi I., II., III., IV. i V. su sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 11.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 33/12  
7. marta 2012. godine  
Sarajevo

Predsjedavajući Vijeća ministara BiH **Vjekoslav Bevanda**, s. r.

**Prilog I.**

**Minimalni uslovi za programe praćenja i nadzora bolesti plavog jezika (iz člana 4. ovog Pravilnika)**

1. *Minimalni uslovi za programe praćenja bolesti plavog jezika koji se moraju primijeniti u zonama ograničenja* Programi praćenja bolesti plavog jezika usmjereni su ka pružanju informacija o dinamici bolesti plavog jezika u zoni ograničenja. Ciljevi programa praćenja bolesti plavog jezika su da se otkrije pojava novih serotipova virusa bolesti plavog jezika i da se dokaže odsustvo određenih serotipova virusa bolesti plavog jezika. Pod drugim ciljevima se podrazumijeva dokazivanje odsustva kruženja virusa bolesti plavog jezika, definiranje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, te identificiranje vrsta prijenosnika.

Referentna geografska jedinica u svrhu vršenja nadzora i praćenja bolesti plavog jezika definira se mrežom od otprilike 45 x 45 km (oko 2 000 km<sup>2</sup>) osim ukoliko posebni uslovi okoline ne opravdavaju drugačiju veličinu.

1.1. Programi praćenja bolesti plavog jezika sastoje se najmanje od pasivnog kliničkog nadzora i aktivnog laboratorijskog nadzora, kako su definirani u tač. 1.1.1 i 1.1.2 ovog Priloga.

1.1.1. Pasivni klinički nadzor: - se sastoji od formalnog i pravilno dokumentiranog aktuelnog sistema koji je usmjeren na otkrivanje i istraživanje bilo kakvih sumnji na bolest, uključujući sistem za rano upozoravanje radi izvještavanja o sumnjivim slučajevima. Vlasnici ili uzgajivači životinja, kao i veterinari, moraju bez odlaganja obavijestiti nadležnog veterinarskog inspektora o bilo kakvoj sumnji na bolest plavog jezika. Svi slučajevi u kojima se sumnja na prisustvo serotipova bolesti plavog jezika, a za koje se ne očekuje da budu prisutni u epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti, moraju se odmah detaljno istražiti od strane nadležnog veterinarskog inspektora kako bi se utvrdili serotipovi bolesti plavog jezika koji kruže;

- se mora posebno provoditi tokom godišnjeg doba kada su prijenosnici aktivni;
- mora osigurati da se formiraju kampanje upoznavanja javnosti usmjerene posebno na osposobljavanje vlasnika ili uzgajivači životinja, kao i veterinara, za prepoznavanje kliničkih znakova bolesti plavog jezika.

1.1.2. Aktivni laboratorijski nadzor se sastoji najmanje od jednog serološkog praćenja sa sentinel životinjama, serološko-viroloških testiranja i ciljanog praćenja zasnovanog na riziku, ili njihove kombinacije, kako su definirani u tač. 1.1.2.1, 1.1.2.2 i 1.1.2.3. ovog Priloga.

1.1.2.1. Praćenje sa sentinel životinjama

- praćenje sa sentinel životinjama se sastoji od aktivnog godišnjeg programa testiranja sentinel životinja koje je usmjereno na procjenu kruženja virusa bolesti plavog jezika unutar zone ograničenja. Ukoliko je to moguće, sentinel životinje moraju biti goveda. One moraju biti smještene u područjima zone ograničenja u kojoj je, nakon analize rizika koj a u obzir uzima entomološku i ekološku procjenu, potvrđeno prisustvo prijenosnika ili su u njoj prisutni habitati pogodni za razmnožavanje prijenosnika,
- sentinel životinje se testiraju barem jednom mjesečno tokom perioda aktivnosti dotičnog prijenosnika, ako je taj period poznat. U odsustvu takvih podataka, sentinel životinje se testiraju barem jednom mjesečno tokom cijele godine.
- minimalan broj sentinel životinja po referentnoj geografskoj jedinici u svrhe praćenja i nadzora bolesti plavog jezika mora biti reprezentativan i dovoljan kako bi se ustanovila mjesečna učestalost od 2% s pouzdanošću od 95% u svakoj referentnoj geografskoj jedinici.
- laboratorijsko testiranje se kreira tako se da po dobijanju pozitivnih rezultata testiranja vrše serološko-virološki testovi za posebni serotip, koji imaju za cilj odgovarajući serotip ili serotipove bolesti plavog jezika i koji su neophodni da bi se utvrdilo kruženje tačno određenog serotipa u svakoj epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti.

1.1.2.2. Serološko-virološka istraživanja:

- se sastoje, u najmanju ruku, od jednog aktivnog godišnjeg programa serološko-virološkog testiranja populacije podložnih vrsta čiji je cilj da se, kroz nasumična serološka i/ili virološka testiranja koja se provode u svim epidemiološko značajnim geografskim oblastima i u periodu godine kada je veća vjerovatnoća otkrivanja zaraze ili serokonverzije, otkriju dokazi prijenosa virusa bolesti plavog jezika;
- se moraju osmisliti tako da uzorci budu reprezentativni i prilagođeni strukturi populacije podložnih vrsta od kojih će se uzorak uzimati u epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti, te da se veličina uzorka izračuna kako bi se otkrila prevalencija od 20% s pouzdanošću od 95% kod populacije podložnih vrsta te epidemiološko značajne geografske oblasti. U svrhu demarkiranja dijela zone zaštite kao "nisko-rizične oblasti" u skladu s članom 7., stav (3) ovog Pravilnika u istraživanju se moraju koristiti uzorci veličine koja je izračunata da bi se otkrila mjesečna prevalencija od 2% s pouzdanošću od 95% kod populacije podložnih vrsta te epidemiološko značajne geografske oblasti.
- moraju osigurati da se seropozitivne životinje iz populacije vakciniranih i imuniziranih ne upliću u serološka istraživanja;
- moraju osigurati da je laboratorijsko testiranje osmišljeno na taj način da se po dobijanju pozitivnih rezultata testiranja vrše serološko-virološki testovi za posebni serotip koji imaju za cilj odgovarajući serotip ili serotipove bolesti plavog jezika i koji su neophodni da bi se utvrdilo kruženje tačno određenog serotipa u svakoj epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti;
- se moraju, također, osmisliti da se prati obuhvaćenost vakcinacijom i distribucija različitih serotipova bolesti plavog jezika u zoni ograničenja;

- mogu obuhvatiti testiranje uzoraka koji su sakupljeni u druge svrhe, kao što su uzorci iz klaonica ili iz zbirnog mlijeka.
  - 1.1.2.3. Ciljano praćenje zasnovano na riziku:
    - se sastoji se od formalnog i pravilno dokumentiranog aktuelnog sistema koji je usmjeren na utvrđivanje odsustva određenih serotipova bolesti plavog jezika;
    - se provodi na ciljanoj populaciji podložnih životinja pri značajno velikom riziku, na osnovu njihove lokacije, geografskog stanja i epidemiologije serotipa ili serotipova bolesti plavog jezika za koje se očekuje da su prisutni u epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti;
    - mora imati strategiju uzimanja uzoraka koja je prilagođena definiranoj ciljnoj populaciji. Veličina uzorka je izračunata da bi se otkrila osmišljena prevalencija (zasnovana na poznatoj rizičnosti ciljne populacije) s pouzdanošću od 95% kod populacije podložnih vrsta te epidemiološko značajne geografske oblasti. Gdje god uzorci ne dolaze od pojedinačnih životinja, veličina uzorka se mora prilagoditi u zavisnosti od osjetljivosti dijagnostičkih postupaka koji se primjenjuju.
  - 1.2. Da bi se odredio period koji je sezonski slobodan od prijenosnika naveden u Prilogu V. ovog Pravilnika, entomološki nadzor mora ispunjavati sljedeće uslove:
    - da se sastoji od bar jednog aktivnog godišnjeg programa hvatanja prijenosnika trajno postavljenim aspiracijskim zamkama čime se želi odrediti populacijska dinamika prijenosnika;
    - aspiracijske zamke opremljene ultraljubičastom svjetlošću se moraju koristiti u skladu s unaprijed definiranim protokolima. Zamke moraju raditi tokom cijele noći i to najmanje:
      - jednu noć sedmično u mjesecu prije očekivanog početka i u mjesecu prije
      - očekivanog kraja perioda sezonski slobodnog od prijenosnika;
      - jednu noć mjesečno u periodu sezonski slobodnom od prijenosnika;
      - učestalost djelovanja aspiracijskih zamki se može prilagoditi na osnovu dokaza sakupljenih tokom prethodne tri godine njihovog djelovanja.
- 2. *Minimalni uslovi za programe nadzora bolesti plavog jezika koji se trebaju primijeniti van zona ograničenja* Cilj programa nadzora bolesti plavog jezika je detekcija mogućih prodora virusa bolesti plavog jezika i dokazivanje odsustva tog virusa u epidemiološko značajnim geografskim oblastima koje su slobodne od virusa.

Programi nadzora bolesti plavog jezika se sastoje, u najmanju ruku, od pasivnog kliničkog nadzora i aktivnog laboratorijskog nadzora kako su definirani u tač. 2.1 i 2.2. ovog Priloga.

  - 2.1. Pasivni klinički nadzor:
    - se sastoji se od formalnog i pravilno dokumentiranog aktuelnog sistema koji je usmjeren na otkrivanje i istraživanje bilo kakvih sumnji na bolest, uključujući sistem za rano upozoravanje radi izvještavanja o sumnjivim slučajevima. Vlasnici ili uzgajivači životinja, kao i veterinari, moraju bez odlaganja obavijestiti nadležnog veterinarskog inspektora o bilo kakvoj sumnji na bolest plavog jezika. Svi slučajevi u kojima se sumnja na prisustvo serotipova bolesti plavog jezika se moraju odmah detaljno istražiti od strane nadležnog veterinarskog inspektora kako bi se utvrdili serotipovi plavog jezika koji kruže;
    - se mora posebno provoditi tokom godišnjeg doba kada su prijenosnici aktivni u oblastima od naročito velikog rizika, na osnovu geografskih i epidemioloških informacija;
    - mora osigurati da se formiraju kampanje upoznavanja javnosti usmjerene posebno na osposobljavanje vlasnika ili uzgajivači životinja, kao i veterinara, za prepoznavanje kliničkih znakova bolesti plavog jezika.
  - 2.2. Aktivni laboratorijski nadzor se sastoji najmanje od jednog serološkog praćenja sa sentinel životinjama, serološko-viroloških testiranja i ciljanog nadzora zasnovanog na riziku, ili njihove kombinacije, kako su definirani u tač. 2.2.1, 2.2.2 i 2.2.3 ovog Priloga.
    - 2.2.1 Serološko praćenje sa sentinel životinjama
      - serološko praćenje sa sentinel životinjama se sastoji od aktivnog godišnjeg programa testiranja sentinel životinja koje je usmjereno na otkrivanje dokaza o prijenosu virusa plavog jezika van zone ograničenja. Posebnu pažnju je potrebno posvetiti visoko-rizičnim oblastima na osnovu geografskih i epidemioloških podataka.
      - sentinel životinje se testiraju barem jednom mjesečno tokom perioda aktivnosti dotičnog prijenosnika, ako je taj period poznat. U odsustvu takvih podataka, sentinel životinje se testiraju barem jednom mjesečno tokom cijele godine.
      - minimalan broj sentinel životinja po referentnoj geografskoj jedinici u svrhe praćenja i nadzora bolesti plavog jezika mora biti reprezentativan i dovoljan kako bi se ustanovila mjesečna učestalost serokonverzije od 2% s pouzdanošću od 95% u svakoj referentnoj geografskoj jedinici.
    - 2.2.2. Serološko-virološka istraživanja:
      - se sastoje, u najmanju ruku, od jednog aktivnog godišnjeg programa serološko-virološkog testiranja populacije podložnih vrsta čiji je cilj da se, kroz nasumična serološka i/ili virološka testiranja koja se provode u svim epidemiološko značajnim geografskim oblastima i u periodu godine kada je veća vjerovatnoća otkrivanja zaraze ili serokonverzije, otkriju dokazi prijenosa virusa bolesti plavog jezika;

- se moraju osmisliti tako da uzorci budu reprezentativni i prilagođeni strukturi populacije podložnih vrsta od kojih će se uzorak uzimati u epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti, te da se veličina uzorka izračuna kako bi se otkrila prevalencija od 20% s pouzdanošću od 95% kod populacije podložnih vrsta te epidemiološko značajne geografske oblasti;
  - moraju osigurati da se seropozitivne životinje iz populacije vakciniranih i imuniziranih ne upliću u serološka istraživanja;
  - mogu obuhvatiti testiranje uzoraka koji su sakupljeni u druge svrhe, kao što su uzorci iz klaonica ili iz zbirnog mlijeka.
- 2.2.3. Ciljani nadzor zasnovan na riziku:
- se sastoji se od formalnog i pravilno dokumentiranog aktuelnog sistema koji je usmjeren na utvrđivanje odsustva određenih serotipova bolesti plavog jezika;
  - se mora zasnivati na sigurnim saznanjima o lokalnim faktorima rizika; takvim saznanjima se mora biti u mogućnosti identificirati posebna ciljna populacija relativno visokog rizika od koje se uzimaju uzorci;
  - mora osigurati da je strategija ciljanog uzimanja uzoraka prilagođena ciljanoj populaciji koja je definirana kao relativno visoko-rizična i da je veličina uzorka izračunata da bi se otkrila osmišljena prevalencija (zasnovana na poznatoj rizičnosti ciljane populacije) s pouzdanošću od 95% kod populacije podložnih vrsta te epidemiološko značajne geografske oblasti.

## **Prilog II.**

### **Podaci koje moraju sadržavati izvještaji koje nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta dostavljaju Uredu (koji se spominje u članu 5. stav (2) ovog Pravilnika)**

Podaci koje sadrži izvještaj uključuju bar sljedeće:

#### **1. Serološko-virološki podaci o bolesti plavog jezika**

- (a) Administrativno područje
- (b) Vrsta životinje koja se podvrgava ispitivanju
- (c) Vrsta šeme sistema nadzora (sentinel sistem ili povremeno testiranje)
- (d) Vrsta obavljenih dijagnostičkih testiranja (ELISA, serum neutralizacija, PCR, izolacija virusa)
- (e) Mjesec i godina
- (f) Broj ispitanih životinja
- (g) Broj pozitivnih životinja
- (h) Serotip određen serološkim ili virološkim putem (podaci koji se dostavljaju u slučaju pozitivnog rezultata serum neutralizacijskog testa ili testa izolacije virusa)

#### **2. Entomološki podaci o bolesti plavog jezika**

- (a) Administrativno područje
- (b) Jedinstveni identitet lokaliteta (jedinstveni kod za svako mjesto postavljanja zamki)
- (c) Datum sakupljanja
- (d) Geografska širina i dužina
- (e) Ukupni broj sakupljenih *Culicoides* spp.
- (f) Broj sakupljenih *C. imicola*, ukoliko je dostupan
- (g) Broj sakupljenih *C. obsoletus* Complex, ukoliko je dostupan
- (h) Broj sakupljenih *C. obsoletus sensu strictu*, ukoliko je dostupan
- (i) Broj sakupljenih *C. scoticus*, ukoliko je dostupan
- (j) Broj sakupljenih *C. Pulicaris* Complex, ukoliko je dostupan
- (k) Broj sakupljenih *C. Nubeculosus* complex, ukoliko je dostupan
- (l) Broj sakupljenih *C. dewulfii*, ukoliko je dostupan (m) Ostali značajni podaci

#### **3. Podaci o vakcinaciji protiv bolesti plavog jezika**

- (a) Administrativno područje
- (b) Godina/semestar
- (c) Vrsta vakcine
- (d) Kombinacija serotipa
- (e) Vakcinirane vrste životinja
- (f) Ukupan broj stada u državi članici
- (g) Ukupan broj životinja u državi članici
- (h) Ukupan broj stada u programu vakciniranja
- (i) Ukupan broj životinja u programu vakciniranja (j) Ukupan broj vakciniranih stada
- (k) Ukupan broj vakciniranih životinja (tamo gdje je vrsta vakciniranja vakcinacija mladih životinja) (l) Broj vakciniranih mladih životinja (tamo gdje je vrsta vakciniranja masovna vakcinacija) (m) Broj vakciniranih odraslih životinja (tamo gdje je vrsta vakciniranja masovna vakcinacija) (n) Doze vakcine koja je korištena.

**Prilog III.**

**Uslovi za izuzimanje od zabrane izlaska (kako je navedeno u članu 7. stav (2), tačka a) i članu 8. stav (1), tačka a) ovog Pravilnika)**

**Dio A. Životinje**

Životinje moraju biti zaštićene od napada prijenosnika *Culicoides* tokom prijevoza do mjesta odredišta.

Pored toga, bar jedan od uslova navedenih u tačkama od 1. do 7. ovog Priloga mora biti ispunjen:

1. Životinje su, do slanja, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, kako je određen u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika, držane u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika barem 60 dana prije datuma premještanja i bile su podvrgnute testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za dijagnostičke testove i vakcine za kopnene životinje Svjetske organizacije za zaštitu životinjskog zdravlja (OIE) (u daljnjem tekstu: Priručnik za kopnene životinje OIE-a) s negativnim rezultatima, provedenom ne ranije od sedam dana prije datuma premještanja životinja.

Međutim, taj test identifikacije uzročnika nije neophodan ako detaljni epidemiološki podaci dobijeni provođenjem programa za praćenje u trajanju od najmanje tri godine, potkrepljuju određivanje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika određenog u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu daje se sljedeći tekst:

"Životinje su, do slanja, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika koji je počeo... (*navesti datum*) držane u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika od rođenja ili barem 60 dana i, ako je potrebno, (*navesti ako je potrebno*), su bile podvrgnute testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a koji je proveden na uzorcima uzetim sedam dana prije slanja, s negativnim rezultatima u skladu s Prilogom III., Dio A., tačka 1. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

2. Životinje su, do slanja, držane zaštićene od napada prijenosnika u objektima otpornim na prijenosnike najmanje 60 dana prije dana slanja.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:

"Životinje u skladu s Prilogom III. Dio A., tačka 2. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

3. Životinje su, do slanja, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, kako je određen u skladu s Prilogom V., držane u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika ili su bile zaštićene od napada prijenosnika u objektima otpornim na prijenosnike najmanje 28 dana, a tokom tog vremena su bile podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a da bi se otkrila antitijela za grupu virusa bolesti plavog jezika, s negativnim rezultatima, a koji je proveden na uzorcima uzetim od te životinje najmanje 28 dana nakon dana početka perioda zaštite protiv napada prijenosnika ili početka perioda sezonski slobodnog od prijenosnika.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:

"Životinje u skladu s Prilogom III., Dio A. tačka 3. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

4. Životinje su, do slanja, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, kako je određen u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika, držane u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika ili su bile zaštićene od napada prijenosnika u objektima otpornim na prijenosnike najmanje 28 dana, a tokom tog vremena su bile podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a da bi se otkrila antitijela na grupu virusa bolesti plavog jezika, s negativnim rezultatima, a koji je proveden na uzorcima uzetim od te životinje najmanje 28 dana nakon dana početka perioda zaštite protiv napada prijenosnika ili početka perioda sezonski slobodnog od prijenosnika.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:

"Životinje u skladu s Prilogom III. Dio A. tačka 4. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

5. Životinje potiču iz stada koje je vakcinirano u skladu s programom vakcinacije koji donosi ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na prijedlog Ureda uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta, životinje su vakcinirane protiv serotipa/serotipova koji su prisutni ili čije je prisustvo vjerovatno u epidemiološki značajnom geografskom području porijekla, životinje su i dalje unutar perioda imuniteta kako se garantira u specifikaciji vakcine koja je odobrena u programu vakciniranja i životinje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uslova:

(a) vakcinirane su više od 60 dana prije datuma premještanja;

- (b) vakcinirane su neaktiviranom vakcinom bar onoliko dana prije koliko je potrebno za nastupanje imunosne zaštite određene u specifikaciji odobrene vakcine u programu vakciniranja i podvrgnute su testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a sa negativnim rezultatom, provedenom bar 14 dana nakon nastupanja imunosne zaštite određene u specifikaciji odobrene vakcine u programu vakciniranja; međutim, taj test identifikacije uzročnika nije neophodan za premještanje životinja iz dijela zone ograničenja koja je demarkirana kao "nisko-rizična oblast" u skladu s članom 7., stavom 3. ovog Pravilnika;
- (c) prethodno su vakcinirane i ponovno su vakcinirane neaktiviranom vakcinom u periodu imuniteta kako se garantira u specifikaciji vakcine koja je odobrena u programu vakciniranja;
- (d) držane su, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, kako je određen u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika, u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika od rođenja ili najmanje 60 dana prije datuma vakcinacije i vakcinirane su neaktiviranom vakcinom bar onoliko dana prije koliko je potrebno za nastupanje imunosne zaštite određene u specifikaciji odobrene vakcine u programu vakciniranja. Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:
- "Životinja/e vakcinirana/e protiv serotipa/ova bolesti plavog jezika.... (upisati *serotip/ove*) sa... (upisati *naziv vakcine*) sa neaktiviranom/modificiranom živom vakcinom (naznačiti *odgovarajuće*) u skladu s Pravilnikom o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika".

6. Životinje nikada nisu bile vakcinirane protiv bolesti plavog jezika i uvijek su držane u epidemiološki značajnoj geografskoj oblasti porijekla u kojoj nije prisutan ili nije vjerovatna prisutnost više od jednog serotipa i:

- (a) na njima su provedena dva serološka testa u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela na serotip virusa bolesti plavog jezika, s pozitivnim ishodom; prvi test se mora provesti na uzorcima uzetim između 60 i 360 dana prije datuma premještanja, dok se drugi test provodi na uzorcima uzetim ne ranije od sedam dana prije dana premještanja;
- ili
- (b) su podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela na serotip virusa bolesti plavog jezika, s pozitivnim ishodom; test se mora provesti barem 30 dana prije datuma premještanja i životinje su podvrgnute testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a, s negativnim ishodom, provedenom ne ranije od sedam dana prije datuma premještanja.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:

"Životinje podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela na serotip virusa bolesti plavog jezika... (naznačiti *serotip*) u skladu s Prilogom III. Dio A. tačka 6. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

7. Životinje nikada nisu bile vakcinirane protiv bolesti plavog jezika i na njima su provedena dva specifična serološka testa s pozitivnim rezultatima u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a koji su u mogućnosti da otkriju specifična antitijela na sve serotipove virusa bolesti plavog jezika koji su prisutni ili je njihova prisutnost vjerovatna u epidemiološko značajnoj geografskoj oblasti porijekla, i:

- (a) prvi test se mora provesti na uzorcima uzetim između 60 i 360 dana prije datuma premještanja, dok se drugi test provodi na uzorcima uzetim ne ranije od sedam dana prije dana premještanja; ili
- (b) specifično serološko ispitivanje serotipa se mora provesti barem 30 dana prije datuma premještanja i životinje su podvrgnute testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a, s negativnim ishodom, provedenom ne ranije od sedam dana prije datuma premještanja.

Za životinje navedene u ovoj tački namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedećim tekstom:

"Životinje podvrgnute specifičnom serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela na serotipove virusa bolesti plavog jezika... (naznačiti *serotipove*) koji su prisutni ili je njihova prisutnost vjerovatna u skladu s Prilogom III., dio A., tačka 7. Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

8. U slučaju gravidnih životinja, potrebno je da bar jedan od uslova definiranih u tač. 5., 6. i 7. ovog Priloga bude ispunjen prije osjemenjavanja ili parenja, ili se mora ispuniti uslov definiran u tački 3. ovog Priloga. U slučaju da se provodi serološki test, kako je definiran u tački 3. ovog Priloga, on se ne provodi ranije od sedam dana prije dana premještanja.

Za životinje namijenjene stavljanju u promet, u odgovarajuće veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe definirane u Odluci o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu popunjava se sljedeći tekst:

"Životinja/e je/su gravidna/e", ili

"Životinja/e može/mogu biti gravidna/e i ispunjava/ju uslov/e...(definirane u tač. 5, 6. i 7. prije oplodnje ili parenja, ili uslov definiran u tački 3. dio A. Priloga III.; naznačiti odgovarajuće)", Pravilnika o provođenju mjera kontrole, praćenja, nadzora i ograničenja kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika."

#### **Dio B. Sjeme životinja**

Sjeme se mora prikupiti od životinja donatora koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uslova:

- (a) bile su držane izvan zone ograničenja barem 60 dana prije početka i tokom prikupljanja sjemena;
- (b) bile su zaštićene od napada prijenosnika u objektu otpornom na prijenosnike bar 60 dana prije početka i tokom prikupljanja sjemena;
- (c) držane su, za vrijeme perioda sezonski slobodnog od prijenosnika, kako je određen u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika, u sezonski slobodnoj zoni od bolesti plavog jezika najmanje 60 dana prije početka i tokom prikupljanja sjemena i podvrgnute su testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a, s negativnim ishodom, provedenom ne ranije od sedam dana prije datuma početka sakupljanja sjemena.

Međutim, taj test identifikacije uzročnika nije neophodan ako detaljni epidemiološki podaci dobijeni provođenjem programa za praćenje u trajanju od najmanje tri godine, potkrepljuju određivanje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika određenog u skladu s Prilogom V. ovog Pravilnika.

- (d) bile su podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela grupe virusa bolesti plavog jezika, s negativnim ishodom, barem svakih 60 dana tokom perioda prikupljanja i između 21 i 60 dana nakon konačnog prikupljanja;
- (e) bile su podvrgnute, s negativnim ishodom, testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a provedenom na uzorcima krvi sakupljenim:
  - (i) na početku i pri konačnom prikupljanju; i
  - (ii) tokom perioda prikupljanja sjemena:
    - barem svakih sedam dana u slučaju testa izolacije virusa,
    - barem svakih 28 dana, u slučaju testa lančane reakcije polimerazom.

#### **Dio C. Jajne ćelije i zameci životinja**

1. *In vivo* dobijeni zameci i jajne ćelije goveda moraju biti prikupljeni od životinja donatora koje na dan sakupljanja ne pokazuju nikakve kliničke znake bolesti plavog jezika;
2. *Zameci* i jajne ćelije životinja koje nisu goveda, te *in vitro* proizvedeni zameci goveda moraju se prikupiti od životinja donatora koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uslova:

- (a) bile su držane izvan zone ograničenja barem 60 dana prije početka i tokom prikupljanja zametaka/jajnih ćelija;
- (b) bile su zaštićene od napada prijenosnika u objektu otpornom na prijenosnike barem 60 dana prije početka i tokom prikupljanja zametaka/jajnih ćelija;
- (c) bile su podvrgnute serološkom testu u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a radi otkrivanja antitijela grupe virusa bolesti plavog jezika, s negativnim ishodom, između 21 i 60 dana nakon prikupljanja zametaka/jajnih ćelija;
- (d) bile su podvrgnute, s negativnim rezultatima, testu identifikacije uzročnika u skladu s Priručnikom za kopnene životinje OIE-a na uzorku krvi uzetom na dan prikupljanja zametaka/jajnih ćelija.

#### **Prilog IV.**

##### **Kriteriji za određivanje klaonica za izuzimanje od zabrane izlaska (iz člana 8. stav (4) ovog Pravilnika)**

U svrhu procjene rizika za određivanje klaonica radi usmjeravanja kretanja životinja iz gazdinstva smještenog u zoni ograničenja zbog klanja, nadležni veterinarski inspektor odredišta koristi bar sljedeće kriterije:

1. podatke dostupne kroz programe praćenja i nadzora, naročito vezano za aktivnost prijenosnika;
2. udaljenost od tačke ulaska u zonu koja nije zona ograničenja do klaonice;
3. entomološke podatke na putu;
4. doba dana tokom kojeg se odvija prijevoz u odnosu na sate aktivnosti prijenosnika;
5. moguću upotrebu insekticida i repelenata u skladu s Odlukom o praćenju rezidua određenih supstanci u živim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", br. 1/04, 40/09 i 44/11);
6. lokaciju klaonice u odnosu na objekte sa stokom;
7. biosigurnosne mjere uspostavljene u klaonici.

**Prilog V.**

**Kriteriji za određivanje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika (iz člana 9. stav (2) tačka a) ovog Pravilnika)**

U svrhu određivanja sezonski slobodne zone od bolesti plavog jezika, Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta određuje period sezonski slobodan od prijenosnika kako bi se odredila epidemiološki značajna geografska oblast upotrebom najmanje sljedećih kriterija:

**1. Opći kriteriji**

- (a) Mora biti uspostavljen program praćenja i/ili program nadzora bolesti plavog jezika.
- (b) Posebni kriteriji i pragovi koji se koriste za određivanje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika definiraju se uzimajući u obzir vrste *Culicoidesa* za koje je dokazano ili za koje se sumnja da su glavni prijenosnici u epidemiološki značajnoj geografskoj oblasti. (c) Kriterij i koji su korišteni za određivanje perioda sezonski slobodnog od prijenosnika se primjenjuju uzimajući u obzir podatke iz tekuće i iz prethodne godine (historijske podatke). Nadalje, u razmatranje se uzimaju aspekti vezani za standardizaciju podataka o nadzoru.

**2. Posebni kriteriji**

- (a) Nikakvo kruženje virusa bolesti plavog jezika unutar epidemiološki značajne geografske oblasti, kako je dokazano programima nadzora bolesti plavog jezika ili drugim dokazom koji ukazuje na zaustavljanje virusa bolesti plavog jezika.
- (b) Zaustavljanje prijenosnika ili vjerovatne aktivnosti prijenosnika, kako je dokazano entomološkim nadzorom kao dijelom programa praćenja i/ili nadzora bolesti plavog jezika.
- (c) Hvatanje vrsta *Culicoides* za koje je dokazano ili se sumnja da su prijenosnici serotipa koji je prisutan u epidemiološki značajnoj geografskoj oblasti ispod maksimalnog praga prikupljenih prijenosnika koji se određuje za epidemiološki značajnu geografsku oblast. U odsustvu čvrstih dokaza koji potkrepljuju određivanje maksimalnog praga, mora se koristiti potpuna odsutnost primjeraka vrste *Culicoides imicola* i manje od pet *Culicoidesa* po zamci.

**3. Dopunski kriteriji**

- (a) Temperaturni uslovi koji utiču na ponašanje aktivnosti prijenosnika u epidemiološki značajnoj geografskoj oblasti. Temperaturni pragovi određuju se razmatrajući ekološko ponašanje vrsta *Culicoides* za koje je dokazano ili se sumnja da su prijenosnici serotipa prisutnog u epidemiološki značajnoj geografskoj oblasti.